

TIESAS SPRIEDUMS (pirmā palāta)

2011. gada 20. oktobrī*

Lieta C-140/10

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Hof van Cassatie* (Beļģija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2010. gada 25. februārī un kas Tiesā reģistrēts 2010. gada 17. martā, tiesvedībā

Greenstar-Kanzi Europe NV

pret

Jean Hustin,

Jo Goossens.

TIESA (pirmā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs A. Ticano [*A. Tizzano*], tiesneši M. Safjans [*M. Safjan*], M. Ilešičs [*M. Ilešič*], E. Levits un Ž. Ž. Kāzels [*J.-J. Kasel*] (referents),

ģenerālvokāts N. Jēskinens [*N. Jääskinen*],
sekretārs A. Kalots Eskobars [*A. Calot Escobar*],

* Tiesvedības valoda — holandiešu.

ņemot vērā rakstveida procesu,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

- *Greenstar-Kanzi Europe NV* vārdā — N. Sehera [*N. Segers*] un K. Tilenss [*K. Tielens*], *advocaten*,
- Ž. Istēna [*J. Hustin*] un Dž. Housensa [*J. Goossens*] vārdā — H. van Hompels [*H. Van Gompel*] un J. Hensens [*J. Hensen*], *advocaten*,
- Spānijas valdības vārdā — F. Diess Moreno [*F. Díez Moreno*], pārstāvis,
- Eiropas Komisijas vārdā — F. Vilmans [*F. Wilman*] un T. van Reins [*T. van Rijn*], pārstāvji,

noklausījusies ģenerāladvokāta secinājumus 2011. gada 7. jūlija tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- ¹ Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt 11. panta 1. punktu, 13. panta 1.–3. punktu, kā arī 16., 27., 94. un 104. pantu Padomes 1994. gada 27. jūlija Regulā (EK) Nr. 2100/94 par Kopienas augu šķirņu aizsardzību (OV L 227, 1. lpp.,

un labojums — OV 2001, L 111, 31. lpp.), ar grozījumiem, kas izdarīti ar Padomes 2004. gada 29. aprīļa Regulu (EK) Nr. 873/2004 (OV L 162, 38. lpp.; turpmāk tekstā — “Regula Nr. 2100/94”).

- 2 Šis lūgums ir iesniegts saistībā ar tiesvedību starp *Greenstar-Kanzi Europe NV* (turpmāk tekstā — “*GKE*”) un Ž. Istēnu un Dž. Housensu par to, ka viņi, iespējams, ir izdarījuši pārkāpumu attiecībā uz preču zīmi “Kanzi” un ābeļu šķirni “Nicoter”, kā arī preču zīmes tiesībām un ar to saistīto Kopienas augu šķirņu aizsardzību, jo Ž. Istēns un Dž. Housenss ir tirgojuši ābolus ar preču zīmi “Kanzi”.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

- 3 Regulas Nr. 2100/94 preambulas četrpadsmitajā apsvērumā ir paredzēts:

“tā kā Kopienas augu šķirņu aizsardzības piemērošanas sekām visā Kopienā jābūt vienādām, precīzi jānodala tirdzniecības darījumi, kas var notikt ar īpašnieka atļauju; tā kā aizsardzības apgabals jāpaplašina tā, lai salīdzinājumā ar lielāko daļu valstu sistēmu attiecībā uz noteiktu šķirņu materiālu ņemtu vērā bez aizsardzības notiekošo tirdzniecību ar valstīm, kuras nav Kopienā; tā kā tomēr, ieviešot tiesību izsmelšanas principu, ir jānodrošina, lai aizsardzība nebūtu pārmērīga.”

4 Šīs regulas 11. panta 1. punktā ir noteikts:

“Personai, kas selekcionējusi vai atklājusi un attīstījusi attiecīgo šķirni, vai viņas tiesību pārņēmējam, abiem — gan personai, gan viņas tiesību pārņēmējam, kas šeit turpmāk saukti par “selekcionāru”, ir tiesības uz Kopienas augu šķirņu aizsardzību.”

5 Minētās regulas 13. pants ir izteikts šādā redakcijā:

“1. Kopienas augu šķirņu aizsardzības nolūks ir panākt, ka Kopienas augu šķirņu aizsardzības tiesību īpašnieks vai īpašnieki, kas šeit turpmāk saukti par “īpašnieku”, ir tiesīgi veikt darbības, kas izklāstītas 2. punktā.

2. Neierobežojot 15. un 16. pantu, attiecībā uz šķirnes komponentiem vai no aizsargājamās šķirnes ievāktu materiālu, šeit turpmāk abi saukti “materiāls”, vajadzīga īpašnieka atļauja šādām darbībām:

a) ražošanai vai atjaunošanai (pavairošanai);

b) kvalitātes uzlabošanai nolūkā pavairot;

- c) piedāvāšanai pārdošanai;
- d) pārdošanai vai kādai citādi laišanai tirgū;
- e) eksportēšanai no Kopienas;
- f) importēšanai no Kopienas [importēšanai Kopienā];
- g) uzglabāšanai jebkurā a) līdz f) apakšpunktā minētajā nolūkā.

Īpašnieks var dot atļauju, ievērojot [paredzot] nosacījumus un ierobežojumus.

3. 2. punktu piemēro novāktajam materiālam tikai tad, ja tas iegūts, neatļauti lietojot aizsargājamas šķirnes komponentus, un ja īpašniekam nav bijis piemērotas iespējas izmantot savas tiesības attiecībā uz minētās šķirnes komponentiem.

[..]”

6 Regulas Nr. 2100/94 16. pantā ir noteikts:

“Kopienas augu šķirņu aizsardzība neattiecas uz darbībām, kas saistītas ar jebkuru aizsargātās šķirnes vai šķirnes, uz ko attiecas 13. panta 5. punkta noteikumi, materiālu, ko īpašnieks ir nodevis vai ko ar viņa piekrišanu nodod citiem jebkurā Kopienas daļā, vai uz jebkuru materiālu, kas atvasināts no minētā materiāla, ja vien šādas darbības:

a) nav saistītas ar turpmāku attiecīgās šķirnes pavairošanu, izņemot gadījumus, kad šāda pavairošana, nododot materiālu, bijusi plānota,

vai

b) nav saistītas ar šķirnes komponentu eksportu uz trešo valsti, kas neaizsargā tās auga ģinšu vai sugu šķirnes, kurām šķirne pieder, izņemot gadījumus, kad eksportētie materiāli ir paredzēti galīgam patēriņam.”

7 Šīs regulas 27. pantā ir paredzēts:

“1. Kopienas augu šķirņu aizsardzība pilnībā vai daļēji var būt ar līgumu piešķirto lietošanas tiesību [licenču] subjekts. Lietošanas tiesības [licences] var būt ekskluzīvas vai neekskluzīvas.

2. Īpašnieks var izmantot tiesības, kuras piešķirtas ar Kopienas augu šķirņu aizsardzību, pret personu, kam ir lietošanas tiesības [licence] un kas neizpilda jebkuru [kādu] no nosacījumiem vai ierobežojumiem, kuri saistīti ar viņa lietošanas tiesībām [licenci], ievērojot 1. punktu.”

8 Minētās regulas 94. pantā ir noteikts:

“1. Lai kurš [ja kāds]:

a) nebūdamas tiesīgs to darīt, veic[] vienu [kādu] no 13. panta 2. punktā izklāstītajām darbībām attiecībā uz šķirni, kam ir piešķirta Kopienas augu šķirņu aizsardzība,

[..]

īpašnieks viņu var iesūdzēt tiesā, lai viņš novērstu šādu pārkāpumu vai samaksātu saprātīgu kompensāciju, vai veiktu kā vienu, tā otru.

2. Lai kurš [ja kāds] tā riko[] apzināti vai nolaidības dēļ, viņš turklāt atlīdzina īpašniekam jebkādu papildu zaudējumus, kas radušies no attiecīgās darbības. Nenozi- mīgas nolaidības gadījumā šīs prasības var samazināt atbilstīgi šādas nenozi- mīgas nolaidības pakāpei, tomēr ne tādā mērā, lai tās būtu mazākas nekā labums, ko tā- dējādi ieguvusi persona, kura izdarījusi attiecīgo pārkāpumu [attiecīgo nelikumīgo izmantošanu].”

9 Tās pašas regulas 104. pants ir šāds:

“1. Īpašnieks var celt prasību par pārkāpumu [prasību sakarā ar nelikumīgu izman- tošanu]. Personas, uz kurām attiecas izmantošanas tiesības [licences saņēmēji], var celt šādu prasību, ja vien attiecībā uz ekskluzīvām izmantošanas tiesībām tas nav ne- pārprotami izslēgts pēc vienošanās ar īpašnieku vai to nav izslēdzis Birojs, ievērojot 29. pantu vai 100. panta 2. punktu.

2. Jebkura persona, uz kuru attiecas izmantošanas tiesības, nolūkā saņemt kompensāciju par tai radītajiem zaudējumiem [jebkurš licences saņēmējs nolūkā saņemt tam nodarītā kaitējuma atlīdzību] ir tiesīga [tiesīgs] piedalīties pret pārkāpumu vērstās prasības [prasības sakarā ar nelikumīgu izmantošanu] izskatīšanā, ko ierosinājis īpašnieks.”

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

- 10 *Nicolai NV* (turpmāk tekstā — “*Nicolai*”) ir jaunas ābeļu šķirnes, proti, šķirnes “*Nicoter*”, “selekcionāre” Regulas Nr. 2100/94 11. panta 1. punkta izpratnē. Šī šķirne ir vienīgā, kas ražo ābolus, kuri — ja vien tie atbilst dažām kvalitātes prasībām — tiek tirgoti ar preču zīmi “*Kanzi*”. Lai novērstu šķirnes un preču zīmes kvalitātes pasliktināšanos, tika ieviesta sistēma, kas līdzvērtīga selektīvās izplatīšanas tīklam, kurā ietilpst specifikācijas, kurās paredzēti ierobežojumi attiecībā uz šī koka ražu, kā arī attiecībā uz augļu ražošanu, uzglabāšanu, šķirošanu un tirgošanu.
- 11 Reģistrācijas pieteikums attiecībā uz ābeļu šķirni “*Nicoter*”, ko 2001. gada 27. aprīlī iesniedza *Nicolai*, tika publicēts 2001. gada 15. jūnija *Kopienas Augu Šķirņu Aizsardzības Biroja Oficiālajā Vēstnesī*.
- 12 Ar šo reģistrācijas pieteikumu saistītās augu šķirņu aizsardzības tiesības *Nicolai* 2002. gada 3. septembrī nodeva *Better3fruit NV* (turpmāk tekstā — “*Better3fruit*”). Kopš tā brīža *Better3fruit* ir Kopienas augu šķirņu aizsardzības, kas piešķirta attiecībā uz šķirnes “*Nicoter*” kokiem, tiesību īpašiece.
- 13 *Better3fruit* ir arī ābolu preču zīmes “*Kanzi*” īpašiece.

- 14 2003. gadā *Better3fruit* un *Nicolai* noslēdza licences līgumu, atbilstoši kuram *Nicolai* ieguva ekskluzīvas tiesības audzēt un tirgot “*Nicoter*” šķirnes ābeles. Minētajā līgumā ir paredzēts, ka *Nicolai* “nenodo[s], kā arī nepārdo[s] nevienu produktu, kas ir attiecīgā licences līguma priekšmets, ja otra līgumslēdzēja puse iepriekš [nebūs] saņēmusi 6. pielikumā paredzēto audzētāja licenci (gadījumā, ja līgumslēdzēja puse ir audzētājs) vai 7. pielikumā minēto laišanas tirgū licenci (gadījumā, ja līgumslēdzēja puse ir tirdzniecības uzņēmums)”.
- 15 2004. gada 24. decembrī *Nicolai* pārdeva 7000 “*Nicoter*” šķirnes ābeļu Ž. Istēnam. Saistībā ar šo darījumu Ž. Istēns nebija apņēmies ievērot nekādus īpašus nosacījumus attiecībā uz šo ābolu šķirni un iegūtās ražas pārdošanu.
- 16 Licences līgums, kas 2003. gadā bija noslēgts starp *Nicolai* un *Better3fruit*, 2005. gada 20. janvārī tika izbeigts. Dienā, par kuru pamata lietas dalībnieki nav vienisprātis, *GKE* attiecībā uz “*Nicoter*” ābelēm ieguva ekskluzīvas izmantošanas tiesības, kādas paredzētas saistībā ar augu šķirņu aizsardzību. Tādējādi *GKE* kļuva par licences saņēmēju *Nicolai* vietā.
- 17 2007. gada 4. decembrī tika konstatēts, ka Dž. Housenss pārdod ābolus ar preču zīmi “*Kanzi*”. Izrādījās, ka šos ābolus tam bija piegādājis Ž. Istēns.
- 18 Pamatojoties uz šo konstatējumu, *GKE* cēla pret Ž. Istēnu un Dž. Housensu prasību sakarā ar Kopienas augu šķirņu aizsardzības nelikumīgu izmantošanu. 2008. gada 29. janvārī *Rechtbank van koophandel te Antwerpen* [Antverpenes Tirdzniecības tiesas] priekšsēdētājs pagaidu noregulējuma tiesvedībā nolēma, ka gan Ž. Istēns, gan Dž. Housenss ir pārkāpuši *GKE* Kopienas augu šķirņu aizsardzību.
- 19 *Hof van beroep te Antwerpen* [Antverpenes apelācijas tiesa] šo nolēmumu grozīja ar 2008. gada 24. aprīļa spriedumu. Uzskatīdama, ka *Nicolai* faktiski nav ievērojusi savas saistības, kas izriet no licences līguma, minētā tiesa nolēma, ka Ž. Istēns un Dž. Housenss nav vainojami *GKE* Kopienas augu šķirņu aizsardzības nelikumīgā izmantošanā,

jo ierobežojumi, kas ietverti starp *Better3fruit* un *Nicolai* noslēgtajā licences līgumā, uz Ž. Istēnu un Dž. Housensu nebija attiecināmi.

- 20 *GKE* iesniedza kasācijas sūdzību par šo *Hof van beroep te Antwerpen* spriedumu. *Hof van Cassatie* [Kasācijas tiesa], šaubīdamās par Regulas Nr. 2100/94 16. pantā paredzētā noteikuma par izsmelšanu piemērojamību, nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus divus prejudiciālus jautājumus:

“1) Vai [..] Regulas [..] [Nr. 2100/94] [..] 94. pants, skatot to kopā ar [šīs regulas] 11. panta 1. punktu, 13. panta 1.–3. punktu, kā arī 16., 27. un 104. pantu, ir jāinterpretē tādējādi, ka īpašnieks vai licences saņēmējs var celt prasību tiesā [sakarā ar nelikumīgu izmantošanu] pret jebkuru personu, kas veic kādas darbības ar materiālu, kuru tai ir pārdevis vai nodevis licences saņēmējs, ja nav tikuši ievēroti starp licences saņēmēju un Kopienas augu šķirņu aizsardzības tiesību īpašnieku noslēgtajā licences līgumā pārdošanas gadījumā paredzētie ierobežojumi?

2) Ja uz pirmo jautājumu tiek atbildēts apstiprinoši, vai, izvērtējot attiecīgo pārkāpumu, ir nozīme tam, ka persona, kas ir veikusi šīs iepriekš minētās darbības, zināja vai tai vajadzēja zināt par šiem licences līgumā paredzētajiem ierobežojumiem?”

Par prejudiciālajiem jautājumiem

- 21 Ar pirmo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai Kopienas augu šķirņu aizsardzības tiesību īpašnieks vai tā licences saņēmējs var celt prasību sakarā ar nelikumīgu izmantošanu pret trešo personu, kura šo materiālu ieguvusi no cita licences saņēmēja,

kurš, minēto materiālu pārdodot, nav ievērojis nosacījumus vai ierobežojumus, kas paredzēti starp īpašnieku un pēdējo minēto licences saņēmēju noslēgtajā licences līgumā.

- 22 Vispirms jānorāda, ka pamatlieta attiecas vienīgi uz jautājumu par to, vai jaunais licences saņēmējs, proti, *GKE*, var celt prasību sakarā ar nelikumīgu izmantošanu pret trešajām personām, šajā lietā — *Ž. Istēnu un Dž. Housensu*, kuri minēto materiālu ieguvuši no iepriekšējā licences saņēmēja, šajā gadījumā — *Nicolai*, kura, šo materiālu pārdodot, ir pārkāpusi nosacījumus vai ierobežojumus, kas paredzēti licences līgumā, ko tā tolaik bija noslēgusi ar Kopenas augu šķirņu aizsardzības tiesību īpašnieci, proti, *Better3fruit*.
- 23 Lai gan, ņemot vērā pamatlietas īpatnības, iesniedzējtiesas norādītais pirmais gadījums — proti, iespēja īpašniekam pašam celt šādu prasību sakarā ar nelikumīgu izmantošanu pret minēto trešo personu, — nešķiet atbilstīgs, tomēr ir jākonstatē, ka Regulas Nr. 2100/94 94. panta 1. punktā tiesības celt prasību sakarā ar nelikumīgu izmantošanu ir rezervētas Kopenas augu šķirņu aizsardzības tiesību īpašniekam.
- 24 Tā kā licences saņēmēja tiesības celt šādu prasību ir atkarīgas no attiecīgajām īpašnieka tiesībām, vispirms ir jānoskaidro, kādi precīzi nosacījumi Regulā Nr. 2100/94 ir izvirzīti, lai īpašnieks varētu īstenot šīs tiesības.
- 25 Attiecībā uz augu šķirņu aizsardzību, kas ieviesta ar Regulu Nr. 2100/94, ir jānorāda, ka šajā regulā ir paredzētas dažādas aizsardzības pakāpes un dažādi tiesību aizsardzības līdzekļi.
- 26 Pirmkārt, pastāv "pirmās pakāpes" aizsardzība, kas attiecas uz šķirnes komponentiem saskaņā ar Regulas Nr. 2100/94 13. panta 2. punktu. Savukārt uz ievāktu materiālu

attiecas "otrās pakāpes" aizsardzība, kas, lai gan arī norādīta šīs regulas 13. panta 2. punktā, ir ļoti ierobežota ar tā paša panta 3. punktu. Tādējādi, pat ja šķirnes komponenti un ievāktais materiāls ietilpst jēdzienā "materiāls" minētās regulas 13. panta 2. punkta izpratnē, abām šīm kategorijām paredzētā aizsardzība tomēr atšķiras.

- 27 Otrkārt, Regulā Nr. 2100/94 ir paredzētas vairākas iespējas celt prasību. Saskaņā ar tās 94. panta 1. punktu, ja kāds, nebūdamas tiesīgs to darīt, veic kādu no 13. panta 2. punktā izklāstītajām darbībām attiecībā uz šķirni, kam ir piešķirta Kopienas augu šķirņu aizsardzība, tad īpašnieks pret viņu var celt prasību sakarā ar nelikumīgu izmantošanu.
- 28 Konkrētāk, attiecībā uz licences līgumiem Regulas Nr. 2100/94 27. panta 2. punktā ir paredzēts, ka īpašnieks var izmantot tiesības, kuras piešķirtas ar Kopienas augu šķirņu aizsardzību, pret personu, kam ir lietošanas licence un kas neizpilda kādu no nosacījumiem vai ierobežojumiem, kuri saistīti ar viņa lietošanas licenci, ievērojot tā paša panta 1. punktu.
- 29 Tādējādi ir jānošķir, pirmkārt, prasības, ko īpašnieks ceļ pret licences saņēmēju, un, otrkārt, prasības, kas tiek celtas pret trešo personu, kura, nebūdamas tiesīga to darīt, veic darbības attiecībā uz aizsargāto materiālu.
- 30 Attiecībā uz otru no abiem gadījumiem, par ko ir pamatlieta, ir jāpiebilst, ka Regulas Nr. 2100/94 104. panta 1. punktā licences saņēmējam ir paredzēta iespēja īpašnieka vietā celt prasību sakarā ar nelikumīgu izmantošanu. Tādējādi *GKE* kā licences saņēmēja ir tiesīga celt prasību sakarā ar nelikumīgu izmantošanu pret Ž. Istēnu un Dž. Housensu.

- 31 Tomēr jānorāda, ka saskaņā ar tā saukto noteikumu “par izsmelšanu”, kas ietverts Regulas Nr. 2100/94 16. pantā, Kopienas augu šķirņu aizsardzība neattiecas uz darbībām, kas saistītas ar jebkuru aizsargātās šķirnes materiālu, ko īpašnieks ir nodevis vai ko ar viņa piekrišanu nodod citiem jebkurā Eiropas Savienības daļā, ja vien šādas darbības vai nu nav saistītas ar turpmāku attiecīgās šķirnes pavairošanu — izņemot gadījumus, kad šāda pavairošana, nododot materiālu, bijusi plānota —, vai arī nav saistītas ar šķirnes komponentu eksportu uz trešo valsti, kas neaizsargā tās auga ģinšu šķirnes, kurām šķirne pieder, izņemot gadījumus, kad eksportētie materiāli ir paredzēti patēriņam.
- 32 No šī Regulas Nr. 2100/94 16. panta, kā arī tajā paredzētā noteikuma izriet, ka tādā lietā, kāda ir pamatlieta, prasība sakarā ar nelikumīgu izmantošanu, kuru *GKE* kā jaunā licences saņēmēja, rīkojoties īpašnieka, proti, *Better3fruit* vietā, ir cēlusi pret *Ž. Istēnu* un *Dž. Housensu*, ir iespējama tikai tiktāl, ciktāl īpašnieka tiesības nav izsmeltas.
- 33 Šajā ziņā no lietas materiāliem izriet, ka *Better3fruit* un *Nicolai* ir noslēgušas licences līgumu, atbilstoši kuram *Better3fruit* ir piešķirusi *Nicolai* ekskluzīvas tiesības audzēt un tirgot “*Nicoter*” šķirnes ābeles, kā arī izmantot ar tām saistītās tiesības.
- 34 Šajā licences līgumā bija ietverti nosacījumi vai ierobežojumi, saskaņā ar kuriem *Nicolai* nebija tiesīga nodot nevienu produktu, kas bija licences priekšmets, ja vien attiecīgā trešā persona neapņēmas ievērot minētos nosacījumus vai ierobežojumus.
- 35 Tādēļ ir jāpārbauda, vai saistībā ar divos iepriekšējos punktos izklāstītajiem elementiem Kopienas augu šķirņu aizsardzības tiesību īpašnieka tiesības ir izsmeltas.

- 36 Tiesa vēl nav interpretējusi Regulas Nr. 2100/94 16. pantā paredzētā izsmelšanas principa piemērojamību.
- 37 Iesniedzējtiesai rodas jautājums par to, vai tomēr pēc analogijas nav piemērojama Tiesas judikatūra par šī izsmelšanas principa piemērojamību preču zīmju jomā.
- 38 No šīs judikatūras par attiecībām starp preču zīmes īpašnieku un tā licences saņēmēju izriet, ka ar preču zīmi apzīmēto preču laišana tirgū, ko veic licences saņēmējs, principā ir uzskatāma par veiktu ar preču zīmes īpašnieka piekrišanu (skat. 2009. gada 23. aprīļa spriedumu lietā C-59/08 *Copad*, Krājums, I-3421. lpp., 46. punkts).
- 39 Taču saskaņā ar to pašu judikatūru licences līgums nav pielīdzināms preču zīmes īpašnieka absolūtai un beznosacījuma piekrišanai ar preču zīmi apzīmēto preču laišanai tirgū, ko veic licences saņēmējs (skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Copad*, 47. punkts).
- 40 Konkrētāk, attiecībā uz augu šķirņu aizsardzību Regulas Nr. 2100/94 27. panta 2. punktā ir skaidri paredzēta īpašnieka iespēja atsaukties uz tiesībām, kas tam piešķirtas ar šo aizsardzību, attiecībā pret licences saņēmēju, ja tas neizpilda kādu no licences līguma noteikumiem.
- 41 Savukārt attiecībā uz Regulas Nr. 2100/94 94. pantā paredzēto pret trešo personu vērstu prasību sakarā ar nelikumīgu izmantošanu ir jāņem vērā tās pašas regulas preambulas četrpadsmitais apsvērums, saskaņā ar kuru aizsardzība, kāda ir īpašniekam, nav pārmērīga. Tādējādi jākonstatē, ka jebkura licences līguma noteikuma pārkāpuma sekas ne vienmēr ir īpašnieka piekrišanas neesamība. Konkrēti, šī piekrišana nebūtu

uzskatāma par neesošu gadījumā, ja licences saņēmējs pārkāptu tādu licences līguma normu, kura neietekmē piekrišanu laišanai tirgū un tātad neietekmē arī īpašnieka tiesību izsmelšanu.

- 42 Tā kā Tiesai iesniegtajos lietas materiālos nav kopiju licences līguma 6. un 7. pielikumam, uz kuriem norādīts attiecīgajā minētā līguma noteikumā, Tiesas rīcībā nav pieejamas informācijas, lai konstatētu noteikuma, uz kuru pamatlieta attiecas, veidu. Tādējādi iesniedzējtiesai, pamatojoties uz tajā iesniegtās lietas faktiem un apstākļiem, ir jākvalificē attiecīgā licences līguma noteikumi.
- 43 Ja iesniedzējtiesa konstatētu, ka licences saņēmējs ir nodevis aizsargāto materiālu, pārkāpjot licences līgumā ietvertu nosacījumu vai ierobežojumu, kas tieši attiecas uz Kopienas augu šķirņu aizsardzības būtiskajiem elementiem, tad būtu jāsecina, ka licences saņēmēja veiktā materiāla nodošana trešajai personai ir notikusi bez īpašnieka piekrišanas, kā rezultātā īpašnieka tiesības nav izsmeltas. Savukārt jebkādu citu licences līguma noteikumu pārkāpums nav šķērslis, lai īpašnieka tiesības tiktu izsmeltas.
- 44 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, uz pirmo uzdoto jautājumu ir jāatbild, ka Regulas Nr. 2100/94 94. pants, skatot to kopā ar minētās regulas 11. panta 1. punktu, 13. panta 1.–3. punktu, kā arī 16., 27. un 104. pantu, tādus apstākļos, kādi ir pamatlietā, ir jāinterpretē tādējādi, ka īpašnieks vai licences saņēmējs var celt prasību tiesā sakarā ar nelikumīgu izmantošanu pret trešo personu, kura ir ieguvusi materiālu ar cita licences saņēmēja starpniecību, kurš pārkāpis nosacījumus vai ierobežojumus, kas paredzēti licences līgumā, kuru pēdējais minētais licences saņēmējs ir iepriekš

noslēdzis ar īpašnieku, ja vien minētie nosacījumi vai ierobežojumi tieši attiecas uz attiecīgās Kopienas augu šķirņu aizsardzības būtiskajiem elementiem; tas jāizvērtē iesniedzējtiesai.

- 45 Ar otro jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai attiecībā uz vērtējumu par nelikumīgu izmantošanu ir jānosaka, vai trešā persona, kura veic darbības ar pārdoto vai nodoto materiālu, ir zinājusi vai tai bijis jāzina par licences līgumā ietvertajiem nosacījumiem vai ierobežojumiem.
- 46 Šajā ziņā ir jānorāda, ka Regulas Nr. 2100/94 94. panta 1. punktā ir precizēti nosacījumi, ar kādiem Kopienas augu šķirņu aizsardzības tiesību īpašnieks var celt prasību sakarā ar nelikumīgu izmantošanu pret nelikumīgas izmantošanas izdarītāju, lai panāktu, ka tiek izbeigta nelikumīgā izmantošana vai tiek samaksāta taisnīga atlīdzība, vai arī lai panāktu kompensāciju abos minētajos veidos.
- 47 Tā paša panta 2. punktā ir uzskaitīti gadījumi, kādos īpašnieks turklāt var celt prasību pret nelikumīgas izmantošanas izdarītāju, lai panāktu tā nodarītā kaitējuma atlīdzību. Lai īpašnieks varētu prasīt šo nodarītā kaitējuma atlīdzību, saskaņā ar minēto 2. punktu personai, kas veikusi nelikumīgu izmantošanu, ir jārikojas tīši vai aiz neuzmanības. Nenožīmīgas nolaidības gadījumā īpašnieka tiesības uz kaitējuma atlīdzību principā tādējādi var tikt samazinātas.
- 48 Šo abu punktu formulējuma salīdzinājums liecina, ka 1. punktā nav nekādu subjektīvu elementu. Tādējādi ir jākonstatē, ka subjektīvajiem elementiem, piemēram, licences līgumā ietvertu nosacījumu vai ierobežojumu zināšanai principā nav nekādas nozīmes saistībā ar vērtējumu par nelikumīgu izmantošanu un tiesībām celt prasību pret šīs nelikumīgās izmantošanas izdarītāju.

- 49 Ņemot vērā iepriekš minēto, uz otro uzdoto jautājumu ir jāatbild, ka attiecībā uz vērtējumu par nelikumīgu izmantošanu nav svarīgi, ka trešā persona, kura ir veikusi darbības ar pārdoto vai nodoto materiālu, ir zinājusi vai tai bijis jāzina par licences līgumā ietvertajiem nosacījumiem vai ierobežojumiem.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 50 Attiecībā uz lietas dalībniekiem šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto lietas dalībnieku tiesāšanās izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (pirmā palāta) nospriež:

- 1) 94. pants Padomes 1994. gada 27. jūlija Regulā (EK) Nr. 2100/94 par Kopienas augu šķirņu aizsardzību, ar grozījumiem, kas izdarīti ar Padomes 2004. gada 29. aprīļa Regulu (EK) Nr. 873/2004, skatot to kopā ar minētās regulas 11. panta 1. punktu, 13. panta 1.–3. punktu, kā arī 16., 27. un 104. pantu, tādos apstākļos, kādi ir pamatlietā, ir jāinterpretē tādējādi, ka īpašnieks vai licences saņēmējs var celt prasību tiesā sakarā ar nelikumīgu izmantošanu pret trešo personu, kura ir ieguvusi materiālu ar cita licences saņēmēja starpniecību, kurš pārkāpis nosacījumus vai ierobežojumus, kas paredzēti licences līgumā, kuru pēdējais minētais licences saņēmējs ir iepriekš noslēdzis ar īpašnieku, ja vien minētie nosacījumi vai ierobežojumi tieši attiecas uz attiecīgās Kopienas augu šķirņu aizsardzības būtiskajiem elementiem; tas jāizvērtē iesniedzējtiesai;

- 2) attiecībā uz vērtējumu par nelikumīgu izmantošanu nav svarīgi, ka trešā persona, kura ir veikusi darbības ar pārdoto vai nodoto materiālu, ir zinājusi vai tai bijis jāzina par licences līgumā ietvertajiem nosacījumiem vai ierobežojumiem.

[Paraksti]